

Sygn. akt VU 1008/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku S. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania S. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 29 września 2016 r.

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy S. D. prawo do emerytury z dniem (...) 2016 roku,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. kwotę 360,00 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 1008/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił S. D. prawa do emerytury, z uwagi na brak 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Od decyzji powyższej odwołanie w dniu 24 października 2016 roku złożył pełnomocnik wnioskodawcy wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury poprzez zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w K. od 18 września 1978 roku do 31 października 1982 roku od 1 września 1992 do 14 października 1992 roku, gdyż wykonywał pracę w warunkach szczególnych w charakterze spawacza oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie

Na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku pełnomocnik wnioskodawcy sprecyzował odwołanie wnosząc o zaliczenie do okresu pracy w warunkach szczególnych również okresu od 7 stycznia 1983 roku do 15 lutego 1983 roku w (...)

Przedsiębiorstwie (...), ponieważ z świadectwa pracy wynika, iż w okresie tym ubezpieczony wykonywał pracę na stanowisku spawacza.

Pełnomocnik organu rentowego wskazał, iż powyższy okres nie został zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych, gdyż wnioskodawca nie dysponuje za ten okres świadectwem pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. D., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 5 września 2016 roku wniosek o emeryturę. Wnioskodawca nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący 25 lat, 8 miesięcy i 14 dni, w tym **12 lat, 10 miesięcy i 4 dni stażu pracy w warunkach szczególnych** w okresach:

- od 16 lipca 1973r. do 9 lipca 1974r.

- 1 sierpnia 1974r. do 4 października 1976r.

- 9 listopada 1976r. do 30 kwietnia 1977r.

- 10 marca 1983r. do 31 grudnia 1985r.

- 1 marca 1986r. do 17 października 1989r.

- 1 stycznia 1990r. do 31 sierpnia 1992r.

Do pracy w szczególnych warunkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył wnioskodawcy okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku monter-spawacz od 18 września 1978 roku do 31 października 1982 roku oraz od 1 września 1992 roku do 14 października 1992 roku.

(dowód: decyzja z dnia 29 września 2016 roku, k. 65 akt emerytalnych, stanowisko pełnomocnika organu rentowego na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku od minuty 1:28 do minuty 3:16, protokół z rozprawy, k. 22-23v akt sprawy)

W Przedsiębiorstwie (...) w K. wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie:

- od 19 września 1978 roku do 31 października 1982 roku na stanowisku montera-spawacza;

- od 10 marca 1983 roku do 28 lutego 1991r. na stanowisku spawacza,

- od dnia 1 marca 1991r. do 31 października 1992 roku na stanowisku montera-spawacza (w dniach od 15 do 31 października 1992r. wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego

(dowód: świadectwo pracy, k. 1 akt osobowych, umowa o pracę z dnia 18 września 1978 roku, k. 12 akt osobowych, umowa o pracę z dnia 2 października 1978 roku, k. 10 akt osobowych, karta obiegowa, k. 72 akt osobowych, wypowiedzenie umowy o pracę, k. 63 akt sprawy, świadectwo pracy w warunkach szczególnych, k. 5 akt osobowych, wniosek o zmianę stanowiska pracy z 1.03. 1991r. – k. 86 akt osobowych)

Przedsiębiorstwo (...) w K. zajmowało się budową pieców tunelowych na rzecz różnych przedsiębiorstw.

W okresie od 19 września 1978 roku do 31 października 1982 roku ubezpieczony pracował przy budowie pieców tunelowych w Zakładzie (...) w O.. Wnioskodawca pracował w brygadzie zajmującej się montażem pieców tunelowych. W brygadzie pracowało 8 pracowników: 6 monterów oraz 2 spawaczy. Monterzy zajmowali się dopasowaniem

elementów konstrukcji metalowych - rurociągów o średnicy sięgającej metra, poprzez docięcie ich palnikiem acetylotlenowym a następnie ich wstępnym szepianiem. Spawacze wykonywali wyłącznie prace spawalnicze. Wnioskodawca w spornym okresie wykonywał wyłącznie prace spawalnicze tj. spawał na gotowo dopasowane przez monterów metalowe konstrukcje za pomocą spawarki. Ubezpieczony nie wykonywał innych czynności.

Wnioskodawca pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: zeznania świadka W. Ł. na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku od minuty 4:34 do minuty 15:00, protokół z rozprawy, k. 22-23v akt sprawy, zeznania świadka C. F. (1) na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku od minuty 15:16 do minuty 23:42, protokół z rozprawy, k. 22-23v akt sprawy, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku od minuty 24:37 do minuty 44:32 , protokół z rozprawy, k. 22-23v akt sprawy)

W okresie od 7 stycznia 1983 roku do 15 lutego 1983 roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. na stanowisku spawacza.

(dowód: świadectwo pracy, k. 21 akt sprawy)

Przedsiębiorstwo (...) wystawiło wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym zaświadcza, że S. D. w okresie od 10 marca 1983r. do 31 grudnia 1985r., od 1 marca 1986r. do 17 października 1989r. oraz od 1 stycznia 1990r. do 14 października 1992r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym. W w/w okresach wnioskodawca pracował na budowach zajmując się spawaniem konstrukcji stalowych służących do budowy pieców tunelowych.

(dowód: świadectwo z 26 maja 1999r. – k. 5 akt osobowych, zeznania świadka W. Ł. na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku od minuty 4:34 do minuty 15:00, protokół z rozprawy, k. 22-23v akt sprawy, zeznania świadka C. F. (1) na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku od minuty 15:16 do minuty 23:42, protokół z rozprawy, k. 22-23v akt sprawy, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku od minuty 24:37 do minuty 44:32 , protokół z rozprawy, k. 22-23v akt sprawy,)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w K. był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych i emerytalnych. Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresach od 18 września 1978 roku do 31 października 1982 roku od 1 września 1992 do 14 października 1992 roku. Stało się tak dlatego, że wnioskodawca nie dysponował świadectwem pracy w szczególnych warunkach za te okresy zatrudnienia.

Wobec powyższego na wnioskodawcy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania pracy w szczególnych warunkach.

Charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w Przedsiębiorstwie (...) w K. Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków: W. Ł. oraz C. F. (2), którzy w spornym okresie pracowali razem ze S. D.. Świadek W. Ł. pracował w tej samej brygadzie co wnioskodawca, natomiast C. F. (1) był brygadzystą ubezpieczonego. Świadkowie dysponowali zatem bezpośrednią i szczegółową, a co za tym idzie wiarygodną wiedzą co do zakresu obowiązków wnioskodawcy oraz warunków w jakich jego praca była świadczona. Z zeznań świadków wynika, że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. wnioskodawca cały czas, wykonywał wyłącznie prace spawalnicze tj. spawał wcześniej dopasowane i wstępnie szczipione przez monterów konstrukcje metalowe (rurociągi) za pomocą spawarki, pomimo że jego stanowisko pracy w dokumentacji pracowniczej raz był nazywane spawaczem a raz monterem-spawaczem.

Biorąc pod uwagę, że o szczególnych warunkach pracy nie decyduje nazwa stanowiska – jak chce organ rentowy – ale rodzaj rzeczywiście wykonywanej pracy, a ta w całym okresie zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w K. była niezmienna i polegała na spawaniu konstrukcji stalowych, Sąd zaliczył skarżącemu okres pracy od 18 września 1978 roku do 31 października 1982 roku oraz od 1 września 1992 do 14 października 1992 roku do szczególnego stażu pracy.

Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym ustawodawca zalicza bowiem do prac w warunkach szczególnych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w Wykazie A Dziale XIV, poz. 12.

Brak było natomiast podstaw do zaliczenia ubezpieczonemu do stażu w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 7 stycznia 1983 roku do 15 lutego 1983 roku. Wnioskodawca nie przedstawił bowiem, poza zwykłym świadectwem pracy, żadnego dowodu na okoliczność charakteru swojej pracy w tym okresie. Żaden z powołanych przez pełnomocnika wnioskodawcy świadków nie pracował w w/w okresie z wnioskodawcą. A pracodawca ubezpieczonego nie wystawił mu świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Po zaliczeniu przez Sąd wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 18 września 1978 roku do 31 października 1982 roku od 1 września 1992 do 14 października 1992 roku, jego staż pracy w warunkach szczególnych przekracza 15 lat.

Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca spełnił jednocześnie pozostałe wymagane przepisami rozporządzenia warunki do nabycia emerytury, to jest osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz wymagany okres zatrudnienia (25 lat), należy uznać, że wydana przez organ rentowy decyzja jest błędna, a żądanie pełnomocnika wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Sąd przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z dniem (...) 2016 roku tj. z pierwszym dniem miesiąca, w którym wnioskodawca złożył wniosek emerytalny, gdyż była to ostatnia przesłanka, od spełnienia której zależało jego prawo do emerytury.

Z tych względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).